

mgr Artur Jemielita

Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie

Streszczenie pracy doktorskiej pt. „Idea pokuty w teologii mariawickiej”

Istotą pokuty w teologii mariawickiej jest zrozumienie własnych przewinień, uczynienie wszystkiego, dla usunięcia skutków grzechu, a przede wszystkim dążenie do dojrzałej podstawy chrześcijańskiej i osiągnięcie doskonałej relacji z Bogiem dla budowy Królestwa Bożego na Ziemi. Takie zadanie przed każdym wyznawcą Kościoła stawia Jezus Chrystus z woli którego przeszło 120 lat temu powstało Zgromadzenie Kapłanów Mariawitów.

Celem pracy jest całościowe przedstawienie genezy kształtowania się sakramentalnych i pozasakramentalnych form pokuty oraz ich mariawicka recepcja oparta o wskazania interpretacyjne zawarte w podstawowej księdze wyznaniowej Kościołów Mariawickich jaką obok Pisma Świętego, stanowi *Dzieło Wielkiego Miłosierdzia*, czyli zbiór Objawień przekazanych bł. Marii Franciszce Kozłowskiej przez Pana Jezusa w latach 1893-1918 oraz w pracach teologów Kościoła Starokatolickiego Mariawitów i Kościoła Katolickiego Mariawitów do czasów współczesnych.

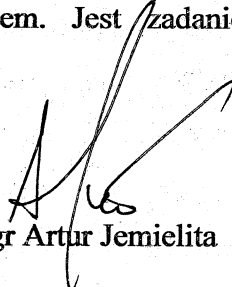
W pracy wykorzystano analizę i krytykę materiałów źródłowych, w większości do tej pory nie badanych w kontekście przedmiotu dysertacji. Podnosi to wartość pracy doktorskiej i świadczy o jej pionierskości, a także wnosi trwały wkład w rozwój teologii starokatolickiej, której elementem jest mariawicka sakramentologia.

Dysertacja składa się z pięciu rozdziałów. W części pierwszej podano rys historyczny i scharakteryzowano podstawy doktrynalne mariawityzmu. W drugim rozdziale opisano genezę pokuty i jej kształtowanie się na przestrzeni wieków, ze szczególnym uwzględnieniem recepcji spowiedzi, postu oraz jałmużny w trzech tradycjach wyznaniowych – rzymskokatolickiej, prawosławnej i ewangelickiej. Rozdział trzeci stanowi szczegółową analizę aspektu pokuty w *Dziele Wielkiego Miłosierdzia* oraz innych źródłach mariawickich. W czwartym

rozdziale wyczerpująco przedstawiono praktykę sakramentalnych i pozasakramentalnych form pokuty w mariawityzmie, szczególnie podkreślono różnicę pomiędzy Kościołem Starokatolickim Mariawitów i Kościołem Katolickim Mariawitów w ich sprawowaniu. Ostatni rozdział przedstawia wybrane zagadnienia związane z mariawickim rozumieniem pokuty (jej ekumenicznym charakterem, nawiązaniem do realizacji koncepcji Królestwa Bożego, czy traktowaniem jej jako drogi do doskonałości). W tej części rozprawy wyróżniono ważne aspekty, których nie wyeksponowano dostatecznie wyraźnie w pozostałych rozdziałach pracy.

Do dysertacji dołączono obszerną bibliografię, w której podstawę stanowią trudno dostępne źródła mariawickie i opracowania przedmiotowe, a także liczne i obszerne załączniki, integralnie związane z prezentowaną problematyką.

Cele postawione we wstępie pracy zostały osiągnięte poprzez właściwe wnioskowanie i rzetelną analizę zróżnicowanych źródeł. Dzięki przeprowadzonym badaniom udowodniono, że pokuta nie ma wyłącznie na celu zmazanie grzechów z duszy człowieka, ale posiada dużo szerszy kontekst wspólnotowy i relacyjny między Bogiem a człowiekiem. Jest zadaniem wynikającym ze szczególnego charyzmatu mariawickiego.

mgr Artur Jemielita

Warsaw, 8th January 2018

Artur Jemielita, Th.M.

The Christian Theological Academy in Warsaw

Summary of doctoral thesis

Understanding own faults, doing everything possible to remove the effects of sins, and most importantly the pursuit of a mature Christian demeanor and achieving a great relation with God in order to build the Kingdom of God, all constitute the essence of atonement in the Mariavite Church. Jesus Christ, at whose will The Order of the priests-Mariavites has been created more than 120 years ago, poses such a task before every believer.

The goal of the dissertation is to present, in a complete manner, the origins of the formation of sacramental and non-sacramental forms of atonement as well as their Mariavite reception based on interpretative indications included in the denominational book, which apart from the Holy Bible is constituted by *The Work of Great Mercy*, meaning a collection of revelations given to Maria Franciszka Kozłowska by the Lord Jesus Christ in the years 1893-1918, as well as works of the theologians of the Mariavite Old Catholic Church and the Catholic Church of the Mariavites.

The dissertation includes an analysis and critic of source materials which up to this point were mostly not analyzed in the context of the dissertation's subject. This increases the value of the dissertation and confirms its pioneer character, but also provides a solid contribution to the field of old-Catholic theology, which Mariavite sacramentology is an element of.

The dissertation consists of five chapters. The first part includes a historical outline and characterized doctrinal bases of the Mariavites.

The origins of atonement and its formation over the ages have been described in chapter two, taking into consideration especially the reception of confession, fast, and alms in three religious traditions - Roman Catholic, the Eastern Orthodox Church, and Evangelical.

The third chapter constitutes a detailed analysis of the aspect of atonement in *The Work of Great Mercy* and other Mariavite sources.

The fourth chapter includes an extensive presentation of the practice of sacramental and non-sacramental forms of atonement in the Mariavites. The difference between the Catholic Church of the Mariavites and the Mariavite Old Catholic Church has been especially stressed out.

The last chapter presents selected issues related to the Mariavite understanding of atonement (its ecumenical character, reference to the execution of the idea of the Kingdom of God, or treating it as a path to perfection). This part of the dissertation includes aspects which were not presented in a sufficient manner in the previous chapters.

An extensive bibliography has been included, which base is constituted by hard to access Mariavite sources and subject publications, but also numerous and extensive appendixes integrally related with the presented issues.

The goals presented in the introduction have been achieved in the course of correct deductions and an honest analysis of various sources. Thanks to the executed research, it has been proven that atonement aims not only at removing sins from a person's soul, but possesses a much wider context of a community and relation character between God and man. It is a task resulting from the unique Mariavite spiritual gift.

Artur Jemielita, Th.M.